

Resymé fra prosjektet "Rød pepperspray som skremmemiddel mot nærgående bjørn"

I begynnelsen av april 2006 ble det bestilt en pepperspray som er spesial utviklet til selvforsvar mot bjørn, fra Counter Assault i Montana, USA. I slutten av mai ankom 70 stk. CA18H bokser med hylster; 35 stk. CA12 bokser m/hylster; og 30 stk I12, inert treningsbokser. Alle bokser ble utstyrt med innrissede nummer for individualisering, og sprayboksene ble utlevert til personale med kvittering for den enkelte nummeret boks. Sprayene ble benyttet av personell som i tjeneste medfør ville kunne komme i konfrontasjon med bjørn, ved for eksempel undersøkelse av kadaver som bjørnen hadde slått eller når det er nærgående bjørn som må behandles.

Denne pepperspraya inneholder med oleoresin fra capsicum (red pepper) som aktiv ingrediens. En rekke komponenter er testet for å finne hvilket som er mest aktivt hos bjørn, og Oleoresin er funnet til å ha best effekt i oljebasert spray. Oljebasert spray vil ha lengre funksjonstid ut i naturen etter utspraying ved for eksempel regnvær og de tåler mer kulde enn vannbaserte sprayer. Et viktig poeng med de ulike typer av spray er hvordan de oppfører seg i terrenget og hvor lenge de er aktive etter at de er avsatt på vegetasjonen mellom bjørn og personell.

Informasjon hentet fra internett.

Recipient of 1998 Interagency Grizzly Bear Committee* (IGBC) Stewardship Award for Research and Development of Bear Pepper Spray

COMPARISON CHART OF BEAR PEPPER SPRAY

All products in this comparison chart have met EPA requirements and are registered by EPA Chart EPA Approved 03-30-2009

Current Registrant	Counter Assault		McNeil River Enterprises	UDAP		Security Equipment		
Date EPA Registered	May 12, 1998 (The First)		Dec 22, 1998	March 18, 1999		July 17, 2000		
Manufactured by	Counter Assault		Contract Filler	Contract Filler		Security Equipment		
Recommendations suggested by bear biologists and wildlife specialists	Counter Assault		Guard Alaska	Pepper Power		Frontiersman		
Minimum Net Weight	7.9 oz 225 gr	8.1 oz 230 gram	10.2oz 290 gram	9 oz 255 gr	7.9 oz 225 gr	9.2 oz 260 gr	7.9 oz 225 gr	9.2 oz 260 gr
% Capsaicin & Related Capsaicinoids	1% - 2%	2%	2%	1.3%	2%	2%	2%	2%
		Produced with OC rated at 3.6 Million SHU's						
Cloud Spray Pattern		Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Minimum Spray Distance (Why?)	25 ft	30 ft	32 ft	15-20 ft Does NOT meet Recommendations	30 ft	30 ft	30 ft	35 ft
Minimum Spray Time (Why?)	6 sec	7.2 sec	9.2 sec	9 sec	4 sec	5.4 sec	5 sec	5 sec
					Does NOT meet Recommendations		Does NOT meet Recommendations	
Meets All Recommendations?	Counter Assault Meets all Recommendations!		NO	NO	NO			

Net Weight, % Capsaicin and other Capsaicinoids, Spray Distance and Spray Time as provided above, are taken directly from each product's EPA approved label

Formålet med dette prosjektet var å prøve ut hvordan sprayboksene fungerte i felt og hvilke erfaringer personellet fikk med bruk av pepperspray mot bjørn. Det er ikke rapportert om bruk av pepperspray mot bjørn og vi kan derfor ikke avgjøre hvordan sprayeren virker som selvforsvar mot bjørn i Øst Finnmark.

Det er rapportert om at CA pepperspray har vært med i relativt mange nærkontakt med bjørn i ulike situasjoner. Personene som har oppsatt med peppersprayeren forteller at de har vært fornøyd med å ha den, og at det har gitt en sikkerhetsfølelse og bedre mestring av situasjoner selv om sprayeren ikke har vært brukt. Peppersprayeren synes derfor å ha relativt stor positiv psykologisk effekt på personell. Det er her også interessant at personellet ikke forteller om at de har tatt større sjanser. I møte med bjørn er kroppsspråket viktig og ved bedre kroppsspråk vil farligere utfall av konfrontasjoner unngås.

Det er rapportert tilbake ulike funksjonsproblemer, for eksempel så vil bruk i felten ved mye nedbør gjøre at merkelappene på boksen fra produsenten falle av. Hylsterene er relativt trange og løse merkelapper har en tendens til å kile boksen faster i hylsteret. Utformingen på hylsteret trengs også en redesign, da beltefestet er for langt nede i forhold til tyngdepunktet til boksen slik at boksen ikke er stabile når de henger i belte. Hylsterene kunne også vært slik utformet at de kunne henges i for eksempel skulderstroppene på ryggsekker. Etter tre år er slitasjen minimal på pepperspraybokser som har vært med i feltarbeid i ca 2 mnd eller mer pr år. Det er enkelte skrapinger og bulker men funksjonen til boksen ser ut til å være intakt. Et par av boksene med mye slitasje har vært funksjonstestet og fungerte etter intensjonen.

Konklusjonen fra prosjektet er at peppersprayeren fra Counter Assault har stor bruksverdi bra holdbarhet. Det er en fremherskende oppfatning fra dem som har vært utstyrt med pepperspray at den er vesentlig mer ufarlig enn for eksempel skytevåpen, samt at sikkerheten føles god (uttalt meget god av mange). Det er ikke fremvist noen andre typer av pepperspray som kan håndtere bjørn på tilsvarende effektiv måte som Counter Assault sine sprayer. Det anbefales at Counter Assaults peppersprayer mot bjørn, under kontroll, gjøres tilgjengelig til personell som har relevant behov for skremmemiddel mot nærgående bjørn.

Paul E. Aspholm

Leder for seksjon Biologi,

Bioforsk Jord og miljø Svanhovd